

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. III. Corollaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

ab aeterno non conveniebat ubique, vel in rebus esse, cum esse ubique importet relationem DEI ad creaturas, fundatam super operationem DEI. Itaque esse in se ipso, non dicit præsentiam, sed existentiam, & quicquid præsens est, alicui præsens est.

4. S. script. SS. PP. & ipse D. Th. oppositi loquuntur in sensu, à D. Augustino eleganter expresso in l. de nat. boni. c. 3. ubi dicit: *DEVS est supra mundum, & extra mundum non spatii locorum, sed ineffabili & singulari potentia*, hoc est, virtuales DEI contactum ad res creatas non esse huius universi limitibus coarctatum, quin DEUS alia & alia in infinitum creando possit eundem virtuales contactum in infinitum diffundere.

§. II.

Solvuntur objectiones.

5. Objic. tamen primò. DEUS ratione suæ immensitatis eodem modo se habet ubicativè, sicut se habet ratione suæ aternitatis durativè: sed ratione suæ aternitatis se habet durativè, ut verè actu infinite duraverit ante mundum; ergo ratione suæ immensitatis sic se habet ubicativè, ut verè actu infinite sit ubicatus extra mundum.

Confirm. sicut in duratione se habent differentia temporis ante & post, ita in ubicatione se habent differentia ubicationum intra & extra, ultro & citro: ergo sicut aternitas DEI tanquam infinita duratio ipsius excedit omnes differentias temporum, sic immensitas tanquam infinita DEI ubicatio excedit omne spatium & differentias ubicationum.

6. Resp. primò permittit maj. dist. min. & retorquendo argumentum. DEUS per suam aternitatem infinite duravit ante mundum, anterioritate formali, nego, virtuali & eminentiali, concedo; quatenus nimirum DEUS potuisset alias & alias partes anteriores temporis, creare in infinitum, quibus omnibus sua aternitas coexistisset: ergo etiam DEUS ratione suæ immensitatis est ubicatus extra mundum exterioritate vel ulterioritate virtuali, & eminentiali, quatenus nempe potest alia ulteriora spatia in infinitum condere, in quibus existat, concedo, formali nego.

Certè D. August. 12. de Civ. c. 5. ejusdem pen- si habet & moras imaginarias ante tempus, & spacia imaginaria extra mundum, dicens: *quod si dicant, inanes esse hominum cogitationes, quibus infinita imaginantur loca, cum locus nullus sit præter mundum, responderetur eis, isto modo inaniter homines cogitare præterita tempora vacationis DEI, cum nullum tempus sit ante mundum.*

7. Resp. secundò negando maj. ejusque ac simul probationis paritatem. Nam aternitas est proxima & immediata ratio divinæ infinite durationis actualis, quæ proinde omnes differentias creatæ durationis cum infinito excessu eminenter continet: atqui immensitas DEI non est proxima & immediata ratio ipsius actualis ubicationis; hanc quippe denominationem non nisi temporaliter &

mediante contactu immutaturæ creaturarum consequitur, quo non tam DEUS ipse se rebus, quam res sibi præsentibus efficit, non ut in iis contentus, sed ut ipsas ex se & in se continens,

Objicies secundò. Sequeretur ex nostra sententia, quòd DEUS posset mutare locum, vel esse à semetipso divisus, quorum utrumque est absurdissimum. Prima sequela probatur: Ponamus quòd DEUS hunc mundum moveat motu recto, tum sicuti mundus non amplius occuparet hoc spatium, quod modò occupat, ita nec DEUS esset actu in illo loco, in quo priùs fuit. Secunda quoque sequela probatur: Si DEUS crearet alium mundum, qui huic nostro non foret contiguus, tunc DEUS secundum nostram sententiam esset in utroque mundo, & tamen non esset in spatio imaginario intermedio, ergo à se ipso distaret & esse divisus.

Resp. nego utramque sequelam, & primam quidem: quia DEUS non sit rebus præsens accedendo ad ipsas, seque iis applicando, sed ipsas sibi attrahendo & applicando, in quantum ipse immotus eas è nihilo educit, conservat, & ut dicitur sap. 7. *in se permanens omnia innovat.* Secundam verò sequelam: quia DEUS non est modo divisibili in creaturis; unde in illo casu divisio & distantia tantum se teneret ex parte creatura, sicuti nec corpus Christi in celo existens est à se ipso divisum, quatenus existente in eucharistia, quia in eucharistia modo indissolubili existit.

§. III.

Corollaria.

Inferes ex dictis primò. Divinam immensitatem ad duplex attributum consequi: nam quatenus est virtualiter contactiva spatii, sic ad omnipotentiam sequitur; quatenus autem habet, ut sine fine & termino possit per infinita spatia diffundi, sic consequitur ad attributum infinitatis.

Inferes secundò. DEUM ubique esse per essentiam, potentiam, & presentiam. Per potentiam (ita exponente S. D. hic q. 8. a. 3. in c.) in quantum omnia ejus potestati subduntur, per presentiam, in quantum omnia nuda & aperta sunt oculis ejus, per essentiam, in quantum adest omnibus ut causa essendi.

Inferes tertio contra hæreticos Ubiquistas, præsentiam ubiquitatis, seu esse ubique, nulli creaturæ esse communicabilem, ex S. D. hic a. 4. Nam creatura aut est alicubi per quantitatem motus, ut corpora, vel per quantitatem virtutis, hoc est operationem, ut Angeli. Si primum, tunc habet certos dimensionis suæ terminos, nec proinde vel in infinitum extendi, vel extra illos terminos in omnibus locis replicari potest. Si secundum, tunc habet limitatam spheram suæ activitatis, ac proinde sicut nec in infinitum operatur, ita nec esse ubique potest.

ARTICULUS VI.

De immutabilitate DEI.

SUMMARIA.

1. Definitio mutationis.
2. Ejus divisio.
3. Veritas Catholica.

4. Quam evincunt rationes ascendentis, adus puri, & simplicitatis.
5. Implicite creatura simpliciter immutabilis.

6. Im.